

13.10.2025

KEHA-keskuksen lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laista valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja siihen liittyvistä laeista

KEHA-keskus kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä (HE 133/2025 vp), joka koskee valtakunnallista osaamistietovarantoa ja siihen liittyviä lakeja.

Laki valtakunnallisesta osaamistietovarannosta

KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan ehdotettu laki valtakunnallisesta osaamistietovarannosta on yleisellä tasolla hyvä ja osaamistietovarannon tarkoitusta on onnistuneesti selkeytetty lausuntokierroksen jälkeen.

KEHA-keskus pitää valtakunnallisesta osaamistietovarannosta säädettävää lakia hyvänä ja tarkoituksenmukaisena siltä osin, että yksilö voi siirtää tietojaan osaamistietovarantoon liittyvän Osaamispolku-palvelun ja työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 14 luvussa tarkoitetun palvelualustalla (Työmarkkinatori) olevan työnhakuprofiilin välillä. KEHA-keskus katsoo, että esitys käytännössä edistää myös Työmarkkinatori-palvelualustan käyttöä ja tunnettavuutta sekä tekee julkisten työvoimapalveluiden asiakkaille Osaamispolku -palvelun käyttöönoton helpommaksi. Tietojen siirtoa varten KEHA-keskus tulee hyödyntämään kehityksessä olevaa työnhakuprofiilin tuontirajapintaa ja toteuttaa Osaamispolku -palvelun käyttöön työnhakuprofiilien noutorajapinnan. Osaamispolkupalvelua varten tehtävää toteutusta tullaan hyödyntämään myöhemmin eduskunnassa käsittelyssä olevan hallituksen esityksen työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevan lainsäädännön toiminnallisuuksien toimeenpanossa lainsäädännön mahdollistaessa Työmarkkinatorille luodun työnhakuprofiilin siirtäminen kolmansien osapuolien palveluihin.

Ehdotuksessa esitetään yhteisrekisterinpitäjyyttä, jossa merkittävä määrä rekisterinpitäjän velvollisuuksista säädettäisiin edelleen yhteisrekisterinpitäjille, Opetushallitukselle ja KEHA-keskukselle yhteisiksi. KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan on perusteltua, että tietojen käsittelyn tarkoituksia ja keinoja määriteltäessä huomioidaan molempien hallinnonalojen näkökulmat. Rekisteröityjen oikeuksien ja etujen turvaamiseksi vastuunjako tulee kuitenkin vielä tarkentaa.

Säännöskohtaisissa perusteluissa ei avata tarkemmin yhteisrekisterinpitäjyyden perustetta seuraaville tietosuoja-asetuksessa määritetyille vaatimuksille:

- 1) 5 artiklan 2 kohdassa säädetyistä osoitusvelvollisuuksista;
- 2) 6 artiklassa tarkoitettu käsittelyn lainmukaisuudesta;
- 3) rekisteröidyn tunnistamistarpeen arvioinnista 11 artiklan ja muun lainsäädännön mukaisesti;
- 4) IV luvun 1 jaksossa säädetyistä rekisterinpitäjää ja henkilötietojen käsittelijää koskevista yleisistä velvollisuuksista;
- 5) 33 ja 34 artiklassa säädetyistä tietoturvaloukkauksia koskevista ilmoitusvelvollisuuksista; sekä
- 6) IV luvun 3 jaksossa tarkoitetuista tietosuojan vaikutustenarvioinnista ja ennakkokuulemisesta.

eikä myöskään yhteisrekisterinpitäjyyden perustetta tietosuojalain 6 §:n 2 momentin 9–11 kohdassa tarkoitettujen erityisten menettelysääntöjen toteuttamiselle, tietosuojan vaikutustenarvioinnin laatimiselle ja muille menettelyllisille ja organisatorisille toimenpiteille.

13.10.2025

Säännöskohtaisissa perusteluissa on kuitenkin todettu, että ehdotetun vastuunjaon perusteella teknisemmät rekisterinpitäjän tehtävät kuuluisivat Opetushallitukselle. Esitystä valmisteltaessa on lisäksi arvioitu, että ehdotettujen rekisterinpitäjien tehtävien hoitamiseksi yhteisrekisterinpitäjistä vain Opetushallitus tarvitsisi pääsyn henkilötietoihin. Näin ollen KEHA-keskuksen näkemyksen mukaan Opetushallituksen osaamistietovarannon kehittäjänä ja ylläpitäjänä tulee ottaa enemmän vastuuta omistamansa palvelun rekisterinpitäjyydestä rekisteröityjen oikeuksien ja etujen turvaamiseksi.

Laki valtakunnallisista opinto-, koulutus- ja tutkintorekistereistä

KEHA-keskus toteaa, että pykälän 22 b mukainen koulutustarjonta on lähtökohtaisesti tarkoituksenmukainen. Koulutustarjonnan osalta on kuitenkin huomioitava, että Asiantuntijan Työmarkkinatorilla osa työvoimakoulutus- ja valmennustarjonnasta ei ole julkisesti haettavissa. Työvoimaviranomaiset päättävät itsenäisesti työvoimakoulutus- ja valmennustarjonnan haun julkisuudesta. KEHA-keskus esittää, että koulutustarjonnan tietovarantoon tuotaisiin julkisesti näkyville vain ne työvoimakoulutukset ja valmennukset, jotka ovat Asiantuntijan Työmarkkinatorilla asetettu julkisesti haettaviksi.

Pykälässä 22 b mainitaan, että työvoimapalvelujen valtakunnallisesta tietovarannosta säädettäessä on ollut tarkoitus mahdollistaa se, että myös yksityiset toimijat pystyisivät kirjaamaan tietovarantoon palveluitaan. Tämä ei toistaiseksi ole Työmarkkinatorilla mahdollista, vaan on osa järjestelmäkokonaisuuden jälkeistä jatkokehitystä ja toteutuisi tämänhetkisen aikatauluarvion mukaan vasta vuonna 2026. Työmarkkinatorin työllisyyspalveluvarantoon tuodaan jo nyt yksityisten toimijoiden järjestämiä palveluja suomi.fi -palvelutietovarannosta.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt vastuualueen johtaja Jaakko Westerlund ja ratkaissut johtaja Heikki Heikkilä.